

श्री राम

सिषु

॥ ५६ ॥ इति लटा ॥ सूर्य भूतोऽथेन क्षत्रात्पातचक्रविधीयते ॥ मया श्लेषाचचि
त्राचसानुराधाचरेवती ॥ ५७ ॥ अवेणोपि च वदोयं पातदृष्टो निगद्यते ॥ अश्विनी
मघाभिर्दुत्यागणाय लग्नभावधि ॥ ५८ ॥ पावकः पावमानेऽश्वविकारः कलहोत्प
रः ॥ मृत्युः क्षयश्च विजयपातवद्व्यालक्षणं ॥ ५९ ॥ पातेन पतितो ब्रह्मापतितेन
पतितो हरिः पातेन पतितो शंभुस्तस्यात्पातं विवर्जयत् ॥ ६० ॥ इति पातः ॥ एकोऽरेखास्थि
ताविद्वादिननाथादयो हाः ॥ विवोहेतत्रमासंतुनजीवतिकदाचन ॥ ६१ ॥ ॥ ॥
अश्विनी पूर्वफाल्गुन्या भरणी चानुराधया ॥ ॥ अभिजिह्वापि रोहिण्या कृत्तिः

किं भूया
दुःखं

॥ ५॥

चयत्रपतिष्ठिता ॥ ५२ ॥ नटोपातोयुतिवेधोजामित्रवृक्षपंचके ॥ एकार्गलोपग्रहोचक्रां
 तिसाम्यंतथापरं ॥ ५३ ॥ दधतिथिश्चविशेषादशदोषामहावलः ॥ एतान्दोषान्यारि
 त्पज्यालग्नसंश्लेषेयदुध ॥ ५४ ॥ लग्नस्थानिकेष्टयाचगताभवतिपूरमाता ॥ तत्रक्षत्रस्थि
 तश्चन्द्रोदातवागणकोत्तमैः ॥ ५५ ॥ नक्षत्रदोदशेभानुसितीयल्लयोकुंजः ॥ षष्ठजीवा
 वृममंदोहंतिदक्षिणातःसदा ॥ ५६ ॥ यामेनसप्तमं चतुर्नवमं सिंहकांसुतः ॥ हतिभंपं
 चमशुक्राद्विंशपूर्वाचतुमाः ॥ ५७ ॥ रवेर्दोहोदशेद्विजुजस्यकुरुतेमृतं ॥ ॥ ॥
 स्यतेवैशुनाशशानिकुर्यात्कुलक्षयं ॥ ५८ ॥ बुधस्यकुरुतेत्राशंलघुसहोर्वि
 नाशयेत् ॥ ॥ ॥ शुक्रस्यदुःखदानीतत्रासदाचकलीनिधेः ॥ ॥ ॥

काचविशाखाया ॥ ५९ ॥ मृगश्रोत्ररषाढेनपूर्वाषाढातथार्दया ॥ पुनर्वसुश्चमूलोनत
 थाष्यश्रजेष्टया ॥ ६० ॥ धनिष्टयातथाश्लेषामघा ॥ विश्वरगेनच ॥ रेवत्युत्तरफाल्गुणा
 हस्तेनोत्तरभाद्रयात ॥ ६१ ॥ स्वात्याशतभिषाविष्णुचित्रयापूर्वभाद्रयात ॥ चिद्वा न्ये
 तानितत्रज्यानिविवाहेभातिर्कोविदे ॥ ६२ ॥ रविवेधेचवेधयांकुजवेधेकुलक्षयं ॥
 बुधवेधेचभवेद्व्यापन्नज्यागुरुवेधतः ॥ ६३ ॥ अपुत्राशुक्रवेधेचसौरेचादुचदुःखिताः
 परत्पौरतागहोकेतौस्वच्छंदचारिणी ॥ ६४ ॥ इतिवेधपत्रमेहेभवेद्वदोग्रहस्तत्रपदाभ
 वेत् ॥ युतिदोषस्तदोजेयोविनाशुक्रशुभाशुभां ॥ ६५ ॥ रविनाशयुतंहानिभोमेननवमंश
 श्रीकरोतिमूलनाशचरङ्गकेतुशनेश्वरे ॥ ६६ ॥ बुधवृहस्पतिश्चुभौ ॥ ॥ इतियुतिदोषा ॥

श्री
सिद्ध

चतुर्दशं च नक्षत्रं यामित्रं प्रभा त्स्मृतं ॥ शुभयुक्तं तदिहं तिपापशुक्रं च वज्रिये चंद्रां चि
शुक्रजीवायामित्रं शुभकारकाः स्वर्भां तु मंदो मंगमित्रं शुभप्रदा ॥ ७३ ॥ चंद्रादालग्नौ तो वा
पिण्डो ह्यर्ज्यश्च सप्तमे ॥ तत्र स्थिता ग्रहानूनं व्याधिवैधव्यकारकाः ॥ ७४ ॥ इति यामित्रं ॥ धार्यातिथि
१५ मास १२ दशा १० घट्ट वेदा ४ सूक्तं ति तो यादि नैश्च यो ज्याग्रहे ॥ रविभक्तापदि पंचकस्य दो राम
मन्त्राग्निर्नृपचोर मृतुः ॥ ७५ ॥ इति बुधपंचक ॥ सूर्यभात्यं च मे विद्युत्रक्षत्रे शूलमष्टमे च
तुर्दशे शनः पातके नुरष्टादशे तथा ७ न विंशे भवेदुक्तानि र्यातश्चुदि विंशतौ ॥ त्रयोविंश ॥ ७६ ॥
निके कं पः चतुर्विंशे च वज्रकः ॥ ७७ ॥ पुत्रनाशकरी विद्युत्पत्युः शूलो विनाशकः ॥ कपकं
पयते नित्यं वज्रस्त्री वाभिचारिणी ॥ ७८ ॥ ७९ ॥ ८० ॥ ८१ ॥ ८२ ॥ ८३ ॥ ८४ ॥ इति उपग्रहः ॥

विधकंठकश्चाल्यं छिद्रे चतुर्थकं ॥ एतदोषचतुष्कं च परित्याज्यं प्रयतिकदा च नः ॥ ८५ ॥
लग्ने पाषाणमर्मधः कंदको नवपंचमे ॥ चतुर्थे दशमेशत्यं छिद्रे भवति सप्तमे ॥ ८६ ॥ मरणां मर्म
वेधस्योत्कंठके च कुलक्षयं ॥ शल्ये च नृपते भीतिः पुत्रनाशश्च छिद्रे के ॥ ८७ ॥ मासां तेः
दिने मे कंतु तिथौ ते घटिका द्वयः ॥ घटिका त्रितयं भात विवाहे परिवर्जयेत् ॥ ८८ ॥ जन्म
मासे जन्मभे च न च जन्मदिने बुधः ज्येष्ठमासे च ज्येष्ठस्य विवाहं कारयेत् कचित् ॥ ८९ ॥ न
कन्यावरणे ज्येष्ठज्येष्ठशः पानिपीडीनः ॥ द्वयोरेकतरं ज्येष्ठे न ज्येष्ठे दोषमावहेत् ॥ ९० ॥ सि
हगुरो गते कार्ये न विवाहकदा च नः ॥ मेषस्थे च दिवा नाथे सिंहस्थेऽपि शुभप्रदा ॥ ९१ ॥

त्रिकोणनवपंचमः

श्री
सिधु

रवौ सार्द्धा त्रयो भागा पंच चंद्रे गुरौ त्रयः ॥ द्वौ शुक्रे द्वौ चंद्र पुत्रे भागा विश्वा पुद्गमी १०० ॥
पुत्पे कं सार्द्धा भागाश्च मेद मंगल राहु ॥ ग्रहा बल युता विश्वा प्रयुञ्जति न दुर्वल ॥ १ ॥
॥ इति विस्वा के द्वे ॥ ॥ सप्तमहीने च द्वि त्रिकोणे त्रिकोणनवपंचम शुभा शुभः ॥ १ ॥
शुभसद चंद्रः पाषाः षष्ठे च शोभना ॥ २ ॥ तृतीयैकादशे सर्वे सौम्या पापा शुभप्र
दाते च सर्वे सप्तमस्थाम् तुदा वरकन्या योः ॥ ३ ॥ शनिः सूर्यश्च लग्ने स्ते चंद्रे लग्ने वृष्ट
मेरिषौ ॥ कुजो लग्ने वृष्टे चालो शुक्रो पुनर्वसु मेरिषौ ॥ ४ ॥ गुरो मृत्यो राहु सेहि के यो लग्ने

राम

॥ ८ ॥

तुल्यचसप्तमे ॥ सुवधो वृष्टे च पामित्रे विवोहे प्राणा नाशकः ॥ ५ ॥ क्रूरयो रंतरे लग्ने चंद्रे च प
रिवर्जयेत् ॥ वरं हंति दुर्लभं शीतरश्मिश्च कन्यकां ॥ ६ ॥ इति ग्रह शुभानि नित्यं संध्यामा
॥ इति ग्रह शुभा शुभ विचारः ॥ ॥ तुला च मिथुनं कन्या पूर्वार्द्धे धनुषो वृषः ॥ एते
लग्ना शुभानि नित्यं संध्यामाश्चापरे मृता ॥ ७ ॥ लग्ना मालव के द्वे शोपातं च कुरुजा गुलेय
कार्गलं च काश्मीरे वेधं च सर्वत्र चर्जयेत् ॥ ८ ॥ मिथेन वांसा मेघाद्या वृषे च मकरादिका
मिथुने च तुलाद्यासुः कर्कटे कर्कटादिका ॥ ९ ॥ मेषाद्यौ च धनुर्मिहो मेक न्यमकरादिके
तुलाद्यौ पुनर्भौ च कर्कटौ मीनवृश्चिकौ ॥ १० ॥ गोयुतुला मय कन्या मिथुन नानवास्त्रा

श्री
सिध

शुभदास्मृता ॥ धनुषः प्रथमो भागो विवाहे न्ये च मध्यामा ॥ ११ ॥ अस्य पतिरंशे च न मित्रं
वा शुभोपि वा ॥ पश्येत्तदा शुभो रोगः सर्वदुःखाश्च निर्मला ॥ १२ ॥ शुक्ला वृषी समाभ्य
फाल्गुनस्यादिनाष्टकं ॥ पूर्णमासवधिकं त्याज्यं होलाष्टकमिदं शुभे भे ॥ १३ ॥ शतदो विपा
शायामेव त्वां विपुष्टे ॥ होलाष्टकं विवाहादौ त्याज्यं मन्त्रशोभन ॥ १४ ॥ इति होलाष्ट
कं ॥ दिने सदा वृषमेघसिंहाः रात्रौ च कन्यामिषु न कुलीककेशः मृगस्तुला लि वृश्चि
वधिरः पराङ्मुखः संध्याया सुकुम्भाद्यटधनुर्मीनाः ॥ १५ ॥ दिवा धोवरहंता च रात्रौ धोवनना
शकदुःखदो वधिरात्मनः कुजो वंशविनाशकः ॥ १६ ॥ यत्र चेकोदशश्वदो द्वितीयो

राम

॥ १६ ॥

वा तृतीयकः ॥ गोधूलिकः सविशेषो शेषाः धूलिमुखास्मृता ॥ १७ ॥ कुलिकः का
तिसाम्ये वा लगे वष्टाष्टमेशशिः तदा गोधूलिः कस्माज्यः पंचदोषे न दूषिताः ॥ १८ ॥
॥ १९ ॥ यदा नास्मगतो भानुगोधूल्या पूरिते नभः सर्वमंगलकार्येषु गोधूलिः
स स्यते सदा ॥ २० ॥ अष्टमे जीवमौ मौ च बुधश्च भार्गवोष्टमालगेष्टमचंद्रो गो
धूल्या नाशकस्तदा ॥ २१ ॥ इति गोधूलिः ॥ ॥ लग्नादेकादशे सर्वलग्नाष्टिकर
ग्रहाः ॥ तृतीये चाष्टमे सूर्यः सूर्यपुत्रश्च शोभना ॥ २२ ॥ चंद्रो धने तृतीये च कुजः
षष्ठे तृतीये के ॥ बुधे ज्योतिषादित्रिचतुः पंचदशस्थितौ ॥ २३ ॥ शुक्रो द्वित्रिच

श्री
सिधु

तुः पंचधर्मकर्मर ॥ १० ॥ तनुस्थितः ॥ शुकदेशाष्टषट्कं च त्रिनवदशशुभः
 ॥ २३ ॥ इति रेखादयग्रहा ॥ ॥ छायापादैरसोपेतैरेकविंशशतं भजेत् ॥ लब्धं
 केचुटि काशेयाशेषांके च पलास्मृताः ॥ २४ ॥ इति दिवालयज्ञानं ॥ ॥ पूर्वाषा
 ढानुराधा ज्येष्ठा स्नेहा च रेवती ॥ विशाखा च तदामूर्ध्वं तदास्यात्ममनोदयः ॥ २५ ॥
 मला केचुटि गशीर्षे च मूले च नवमोदयः ॥ अमृतदृष्ट्यादासूपितदास्योदृष्ट्यो
 दयः ॥ २६ ॥ सूर्यभास्मौलि भंगरापे स प्रहीनं च सेषकं ॥ द्विगुणं च द्विहीनं च गतं
 रात्रिस्फटा भवेत् ॥ इति रात्रिलक्षणं ॥ ॥ किं कुर्वीति ग्रहा सर्वेयस्य केन्द्राव

राम
॥ १० ॥

हस्यतिः मत्तमातगयूथानां शतहति च केसरिः ॥ २७ ॥ अथ क्रोदशसहस्राणि बुधोद
 शशतानि च ॥ लक्ष्मे कंतुदेवाणां गुरुलग्नव्यपोहति ॥ २८ ॥ सर्पाकारलिखेन्न विवोहचत्रि
 माडिकं ॥ अस्मिनी पुमुखानां चट्वासा मयं विवारयेत् ॥ २९ ॥ एकनीडो स्थिते त्रैदं पत्या मरणा पुदं सि
 वाच भवेद्वा निर्विवाहो भवेत् ॥ ३० ॥ इति तिफुनिचक्रं ॥ ॥ परिघार्द्धव्यतीपातं च वैधृत्यं स
 कलं त्यजेत् ॥ विष्णुं भेद्यटिकापंच चूले सप्तप्रकीर्त्तिता ॥ ३१ ॥ षण्ण्डे चातिगण्डे च नवव्याघ्रा
 तवज्रयोः ॥ व्यतीपाते भवे वेनृत्युर्गण्डां तमराणां कुवं ॥ ३२ ॥ विसृंदत्वा भवेद्वज्ररुजं चैव तु शू
 लयोः ॥ वैधव्यवैद्यतिः कुर्याद्विष्णुमेकामचारिणी ॥ ३३ ॥ वीर्यहीनातिगण्डेषु व्याघ्राते मृ

रु ३ बु ३

श्री

सिद्ध

तवत्सकाः॥परिच्छेदोचभवेदासीमद्यमांसरतासदा॥३४॥एतेतुवयोगाश्चवर्जाः
लोपेसदावुधैः॥इतिवर्जयोगाः॥पदापदाकालिखेचक्रंश्रुकोणसमन्वितं।पस्मिन्
क्षेपसभवेत्सूर्यस्तदायमद्यगत्रयं॥त्रयंत्रयंचसर्वत्रततःपूर्वदितोलिखेत्।नक्षत्रे
त्रितमद्यपक्षद्वयंविनाशकं॥३५॥पूर्वस्थानेभवेत्क्ष्मीधनधीन्यसमागमं।श्रुतिको
णभवेत्सूर्यस्तदायमद्यगत्रयं॥३६॥दक्षिणेदुर्भगादरीदरीदामृत्युमात्रुयातानि
त्रितपुत्रलाभश्चसुखसौभाग्यमेवच॥३७॥पश्चिमेविधवाकन्यावायव्येव्यभि
चारिणी॥उत्तरेधनधान्यानिर्दृशान्यसुखसंपदा॥३८॥मंगल्यसर्वकार्येचपठच
क्रंविचारयेत्॥गंगाचार्यणसंप्रोक्तं सर्वसिद्धिपुदायकं॥४०॥॥इतिश्रीकाशिनाथ

राम

॥११॥

कुतोशाश्वयोधेविवाहपुकरणं॥॥धातुश्रुतयुगमंदयोमैत्रंश्रुतियुगमंकरत्रयं।पुन
र्वैतुद्वयंपूर्वामूलंवापुत्तरत्रयं॥४१॥भोमाश्रुनीवर्जितावागृह्यतेचदिरागमेष
धिरिक्ताद्वादशीचमावास्यावर्जिता॥४२॥विषमोवत्सरोमासोमार्गमेवेषश्चफा
ल्युनः॥मकरोमिथुनमीनेलप्रेकन्यातुलाधरः॥४३॥इतिदिरागमनं॥॥श्राद्धत्र
यभाद्रपूर्वायुगमंमृगःपूर्वाश्रुतिःकरःमूलत्रयंगुरुःसूयोभोमोरिक्ताविनातिथि
॥४४॥श्राद्धत्रयेमासलोपेकन्यारुषेस्थिरे।चापेपुसवनंकुर्यात्सीमतंचाष्टमेतथा

श्री

सिद्ध

॥४५॥ इति पुंसवनं सीमन्तं कर्म ॥ पुनर्वसु द्वेय हस्त त्रेयं मैत्र द्वेयं मृगं । मूलो ज्येष्ठः ध
निष्ठा च द्वादशैकादशे दिने ॥४६॥ अन्यत्रापि शुभे योगे वारं वधशशांकयोः ॥
भानौ गुरौ स्थिरे लगे बालनाम कृते शुभाः ॥४७॥ इति नामकरणं ॥ मैत्रत्रयं राम
यहो द्वेयं विधिद्वेयं दिति द्वेयं स्वाति हस्तो ज्येष्ठो पृथ्वी महयश्च ॥४८॥
सिंह त्रेयं चैतलं मासयोस्त्री चतुर्थयाः ॥ यात्रा तिथौ च निष्ठा स्यः ॥ शिशुः ॥१२॥
नैवार्कं भौमयो ॥४९॥ इति निकासनं ॥ हस्तादिपंचके निष्ठा धनिष्ठा

यां च पूर्वणि । गुरौ शुक्रैव धेनोरेधा यस्त्रीभिर्नानावरं ॥५०॥ लग्ने मीनश्च क
न्या च मिथुनं च वृषः शुभोः हस्तं पुनर्वसु द्वेयं हरिणं पुनर्वसु च ॥५१॥ इति
नवदक्षपरिधानं ॥ नवाक्षभोजने ग्रासं वस्त्रं प्राक्तमं शेषतः वारे धिक्कोसू
यं सौम्यं नक्षत्रं अवरो मृगः ॥५२॥ इति नवाक्षभोजनं ॥ आद्यान्त्रप्राशने पूर्वो
सर्पो द्वादशराग यमः । नक्षत्रेषु परित्याज्यो वारो भौमार्कं नदनौ ॥५३॥ शुक्लप
क्षः शुभो योय स ग्राह्याः शुभं चंद्रमा । मासो वृषाष्टमे पुसां स्त्री रागं मासश्च

श्री
सिद्ध

पंचमं ॥ ५५ ॥ ॥ इति प्रथमा नृपाश्रयः ॥ पुनर्वसुद्वये ज्येष्ठा चतुर्क्षमणे च श्रवणाद्व
ये ॥ हस्तत्रये श्वेदेवत्यां शुक्लपक्षे नारायणे ॥ ५६ ॥ लगे गोस्त्रीधनुः कुभे मकरे मन्मथे
तथा ॥ सोम्ये वारे शुभयोगे चूडाकर्म स्मृतं तु वै ॥ ५७ ॥ चंडमिणिदे ग्रास्तुत नममास श्र
जन्मभारिक्ता षष्ठी च पर्वारिपुति पञ्चतिथिष्वपि ॥ ५८ ॥ ॥ इति चूडाकर्म ॥
हस्तत्रये हरिद्वे पूर्वार्द्धे मृगापचवे ॥ मूलपूर्णिमानक्षत्रे बुधे र्के गुरुशुक्रयोः ॥ ५९ ॥
देवोत्थाने मीने चापे लगे वरुणे च पंचमे विद्यारंभो नवज्या श्रवणी नाध्या च रिक्ता ॥ ॥ १३ ॥

५९ ॥ ॥ इति विद्यारंभः ॥ ॥ पूर्वषाढासं श्रीनीहस्तत्रये च श्रवणाद्वये ॥ ज्येष्ठा नगमृगं
पुष्ये रेवत्यां चोत्तरायणे ॥ ६० ॥ द्वितीयायां तृतीयायां पंचम्यां दशमीत्रये ॥ सूर्यशु
क्रसुराचार्ये वारे पक्षे तथा सिते ॥ ६१ ॥ लगे वृषधनुः सिंहे कन्यामिथुनयो रपि ॥ वृत्तं व
धशुभयोगे ब्रह्मक्षत्रविशं भवेत् ॥ ६२ ॥ ॥ इति न्युपनयनं ॥ ॥ श्रुतित्रये द्विती दंदे
मित्रहस्तवयोत्रे ॥ भोगे विधियुगे मूलेषुष्णां श्वे सोम्यवारे के ॥ ६३ ॥ द्विश्च नावेष्टुलगे क
र्णवेधः शुभो भवेत् ॥ चोत्रपौषहरे श्रापे वरुचयुगलं त्यजेत् ॥ ६४ ॥ ॥ इति कर्णवेधः ॥
पुनर्वसुद्वयं जित्रा विशाखा पराणीद्वयं ॥ मूलमादि ममद्याहया श्रवणादश मस्तथा ॥ ६५ ॥

श्री
सिधु

सोमशुक्रवुधानारीप्रसूतिस्नानकर्मणीहेवापतिपदापष्टीनवमीचतिथिक्षपः॥६५॥
इतिरत्नीप्रसवान्नस्नानं॥ ॥मूलादितिद्वयंप्राह्यश्रवणश्रमृगःकरः॥जलचाप्यर्च
नेहयाशुक्रमंदार्कभूमिजाः॥६६॥ ॥इतिजलवापिपूजा॥ ॥अनुराधाचतुकेचम
चादितिपुमकरे॥स्वतीश्रुतिविधिद्वेरेवत्यामुत्तरेषुच॥६७॥गोदूषेरीषहलःका
र्षाहेयःशनिःकुतः॥पष्टीरिक्ताद्दशीचद्वितीयाद्वयपर्वच॥६८॥त्रिभिस्त्रिभिस्त्रि
भिःपचत्रिभिर्द्वयांसूर्यभादिनभयाचद्वानिवृद्धिर्हलेक्रमात्॥६९॥ ॥इतिहलपुवा ॥१७॥
ह॥पूर्वाषाढादितिद्वेविधियुगमहरित्रया॥उत्तराफल्गुनीहस्तत्रयंमूलं चैर्वती॥मैत्रोश्च

११२ श्रीधुवोधच्यौतिष

नीचलग्नोपिसिंहःकन्याघटोवृषःमिथुनेनकरोग्रसोचासुकर्मणि कोविदै॥७१॥श्रावणा
॥श्रावणवैशाखकान्तिकफाल्गुनस्तथामासेषुमार्गशीर्षंश्रवणकर्मणिशस्यते॥७२॥व
ज्र्याघातश्रुलागिवातीपातातिगउको॥विहंभःपरिद्यावर्योवोरोभौमश्रभास्करः॥७३॥
इतिवासुकर्मश्रादाशतभिषाषाश्रुषाविशाषाभरणीद्वयं॥त्याज्योशंविज्याचद्वादशीरिक्ता
षष्टीचंदुक्षेणशुमी॥७४॥पतिपञ्चतिथौवोरोत्याज्योशानिकुजोतथा॥पूर्वदेवपतिष्टास्यास्थिरे
लग्नोत्तराथने॥च॥इतिदेवालयवापिकूपतडागादिप्रतिष्ठा॥ ॥विशाषाभरणीहेयाश्रुषाम
द्यातथाश्रमावास्यचरिक्ताचवोरोभौमारविस्तथा॥गृहप्रवेशेचैत्रश्रुषोषाघटोचकार्तिकः॥
॥७७॥अश्विनश्रुस्थिरालोग्राह्याःपक्षेवुधैःसितः॥ ॥इतिगृहप्रवेशः॥ ॥अनुराधात्रया

श्री
सिधु

हस्ते मृगश्चैवादि तिदयं ॥ यात्रायां रेवती सप्तानि द्यौर्भरणी द्यौः ॥ मद्यो न्नरा विशाखा
श्रमर्षाश्चान्यच वधमा ॥ षष्ठी श्रुक्ता द्वादशी च पर्वणि च विवर्जयेत् ॥ लेग्नकन्या मन्म
थश्चमकरश्चानुलाधरः यात्रा चंदुवले कार्यं शकुनं च विचारयेत् ॥ शनौ चंदुत्पज्येत्पूर्व
दक्षिणां च दिशां गुरोर्मर्यं शुक्रे पश्चिमां च बुधे भौमे तथो ज्ञरां ॥ ८१ ॥ ॥ इति दिशां श्रुत्वा ॥
सर्वादिगमनो हस्तः पूषाश्चैवावरो मृगः सर्वसिधिवरः पुष्यो विद्यायां च गुरुर्यथा ॥ ८२ ॥
इति सर्वादिगमनक्षत्राणि ॥ ॥ प्रतिपत्सु नवम्यां च पूर्वस्यां दिशि योगिनी ॥ अग्निं कोने तृती
यायां सकादश्यां च सास्मृता ॥ ८३ ॥ त्रयोदश्यां च पंचम्यां दक्षिणां शिवा प्रिया ॥ द्वादश्यां च च
तुर्थ्यां च नैऋते कोणा गामिनी ॥ ८४ ॥ चतुर्दश्यां च षष्ठ्यां च पश्चिमायां च योगिनी ॥ पूर्णमा

रात्र

॥ १५ ॥

यां च सप्तम्यां वाषां कोणो च पार्वती ॥ ८५ ॥ दशम्यां च द्वितीयायां नृत्तरां शिवा भवेत् ॥ ईशान
कोणां च षष्ठ्यां तथा दश्यां च योगिनी ॥ ८६ ॥ ॥ इति योगिनी चक्रं ॥ योगिनीं सुखदां वामे सष्टुवां
दि तिदायिनी ॥ दक्षिणे धनहं त्रीं च स सुखमरां प्रदा ॥ ८७ ॥ इति यात्रायां च निषेधः ॥ ॥ मा
सस्य प्रतिपत् अष्टादितीया कामसाधिनी ॥ आरोग्यदा तृतीया च चतुर्थी कलत्रप्रदा ॥ ८८ ॥ पंच
मीं च अयानित्यं षष्ठीं च कलहप्रिया ॥ भक्षणसमायुक्ता सममी सुखदा सदा ॥ अष्टमीया
धिदानित्यं नवमीं तु दास्यता ॥ दशमी भूरिलाभा स्यात्कालदश्यां विहेमदा ॥ ८९ ॥ द्वा
दशी प्राणसंदेहसवसिदा त्रयोदशी ॥ श्रुक्ता वाद्यादिवाक्यमावर्जनीया श्रुतुर्दशी ॥ ९० ॥
पौर्णिमा स्यात्पमा वास्यां प्रथमं नैव न कारयेत् ॥ तिथिक्षये च मासाक्षे श्रहना ते दिनत्रय ॥ ॥

श्री

सिध

अष्टासुप्रहारेषु प्रथमोदेषु हरिर्त्रिशं॥ पूर्वस्यां वामतोरगुरुतुर्यं तुर्यादिशं व्रजेत्॥ यात्रायां दक्षिणे
राहुयोगिनी वामतः शुभः॥ पृष्ठतोदयमास्याते चंद्रमासं सुखं शुभः॥ इति राहुचक्रं॥ ॥ च
दक्षरतिपूर्वादि क्रमेणादि कतुष्टयमेषादि। केसु यात्रायां सन्मुखश्चेशो भनः॥ ॥ ५॥
यामदुमे चरात्रो च वामे पूर्वोदितो रविः॥ यात्रास्मिन् दक्षिणे वामे प्रवेक्षे पृष्ठे केदुयं॥ ॥ ६॥ इ
ति विचारः॥ ॥ मनुः १४ भानु १२ दिशा १० सूर्ये टर सदैव दक्षिणे नः २ क्रमात्॥ रवि
वोरान्मुखं त्रयंकुलिको निर्दिष्टः शुभः॥ ॥ ७॥ इति मुकुटकुलिकं॥ गता ताद्योदिगुणितापंचभि
श्वविभाजिता सूर्यशुक्रबुधशुक्रमंदजिवकुजः क्रमात्॥ ॥ ८॥ यो वारो यत्र दिवशो तदा स
राये क्रमात् शुभग्रहस्य शुभदो मूर्तो शुभदुःखदः॥ ॥ ९॥ इति मुकुटकुलिकं॥ ॥ गानाना

राम

॥ १६ ॥

ति विचारं च नक्षत्रनामाक्षरसमन्वितं॥ दिग्भुतुभिगुणितं १

योदिगुणितो रससलाष्ट भाजितं॥ १०००॥ आदिशून्यो भवेद् निमज्जो शून्ये रिषो भयं॥ शुभं
तशून्ये ते वेत्स्युः सर्वं केविव जयी भवेत्॥ १०१॥ इति संकोके रिवाः॥ ॥ शशी प्रवाहग
मतादिशास्तसूर्यप्रवाहेन हि किंच तापि॥ प्रष्टुं ये जस्याद्दुमान भोगे रेव भोगे विफलं स
मस्तं॥ इति यात्रा॥ ॥ दक्षिणे दुःखदा शुक्रे सन्मुखं हंतिलोचनं॥ वामे पृष्ठे श्रुते निपु
राधेयदस्यः शुभः॥ ॥ इति शुक्रदोषगुणः॥ विचारं भूगुरुः श्रेष्ठो मध्यमो रतिगागे वो॥
अताभ्यासो बुधश्चंद्रताग्रं पृथुं शनो कुते॥ ३॥ इति धनुर्विचारः॥ ॥ पुष्पाभादपदा
युग्मश्चाती अवरो विनी॥ हस्तो नृगमृगो मेत्रं तथा सखा चरेवती॥ ६॥ ग्राह्या निभानि च
तानि क्रयविक्रयणे बुधः॥ चंद्रभार्गवती वाश्रवाः कुनमुत्तमं॥ ५॥ इति क्रयविक्रयः॥

श्री

सिषु

हस्तादिपचपूषाश्वधनिष्ठाशुचकाचनरत्तापैरिद्वेदस्त्रभौमार्केगुरुभागवेः॥६॥
इतिरक्तवस्त्रवर्णचूडादिपरिधानं॥धनिष्ठापंचकेत्यात्युत्तराकाष्ठादिसंग्रहः॥त्या
ज्यादक्षिणादिपात्राग्रेहाणांवादनंतथा॥७॥इतिपंचकं॥तैलाभ्यांगरेवेतापसोमसो
भाकुजेमृतुः॥बुधेधनंगुरोहानिशुक्रः॥खंशनौमुखं॥८॥इति तैलान्यंगः॥हस्तग
येवस्त्रयुगेमचापुषोधनिष्ठाश्ववर्णात्रेषुमूलातुराधाहयचतीषुस्थिरेषुलगेषुवध
प्रवेशः॥९॥सूर्यगःकुजेमृतुर्वधवाचवुधेस्पताजीवशुक्राकिंचूदेषुप्रवेशसंपदेच
था॥१०॥इतिवधप्रवेशः॥असौषादितेयुत्वातीरोहिणीचपुनवसुारोगीश्वानरेवतीच
वज्रपिदुत्तरात्रय॥११॥रिक्तातिथौचरलग्नारेचरतिभौमयास्त्रीनचरेगिगां प्राक्ताः

राम

॥१७॥

५२

दिजभोजनसंयुतं॥१२॥इतिरोगीस्नानं॥आनंदःकालदुःखधूम्राक्षेधप्रजापतिः॥सोम्यो
श्वधोधुजश्यापिर्भिवसुवतमुद्धरो॥१३॥क्षत्रमित्रमानसारथंपन्नाखोलचुकत्त
था॥उत्पातमत्युकाराश्वसिद्धिआपेशुभोमृति॥१४॥सुशलौगदमातगौराक्षसाश्व
रचस्थिरः॥वदुमानाश्वविजयाश्वविशतिरोत्पमि॥फलेस्वनामसदृशयोगोदेवरा
माधिता॥अश्विनीरविवारेणयोगाद्यानंदसंज्ञकामृगशीषंशीतरश्मीश्वशेषादि
तिनदने॥बुधेहस्तेनुराधाचदेवराजपुरेहिते॥१५॥भार्गवेचोत्रापाठाशनोशत
भिषावदावदानंदारवायोगस्यात्कालंदडादयः॥क्रमात्॥१६॥इतिनक्षत्रवारेषा

श्री

सिधु

नदादियोगः॥ ॥रोहिणीसूर्यपुत्रेचसर्वसिद्धिप्रदायकः॥मासावमृतसिद्धिः॥श्रयो
गः॥प्रोक्तपुरातनो॥२०॥हस्तसूर्यमृगेसौमेवोरभौमेतपाश्विनी॥बुधेमेत्रेगुरौपुष्ये
रेवतीभृगुनंदने॥२१॥इतित्यमृतसिद्धियोगः॥ ॥विशाखादिचतुष्टयसूर्यवार
क्रमेनचाउत्पातमृत्युकारणाश्रसिद्धिश्चावृत्तितोभवेत्॥२२॥इतिउत्पातमृत्युका
णासिद्धियोगः॥ ॥तिथ्येकेनसमायुक्तोवारकोपदिजोयते॥त्रयोदशंकः॥कर्कचो
योगोनिंद्यः॥सदाशुभे॥२३॥इतिकर्कचयोगः॥ ॥मघासूर्यविशारेवंदौभौमेचा
द्रातलोगुरौ॥बुधमूलविधिः॥शुक्रयमघंटशतोक्तः॥२४॥इतियमघंटयोगः॥ ॥ ॥१८॥
नदासूर्यप्रगलेचभद्राभार्गवचंद्रयोः॥बुधेजयागुरौरिक्ताशनोशूराचमृत्युः॥

गम

॥१८॥

दा॥२४॥इतिमृत्युयोगः॥ ॥अंधाश्रिपठाश्रकारणाक्षोदिव्यलोचनंगरायेदेहि
णीपूर्वसप्तवारमनुक्रमात्॥अंधेवैरेदृतंदृव्यलभेयत्रातुकेकरे॥कारणाक्षोभृलुयात्रैः
तिदिव्यनेत्रनकिंवन्अंधकाक्षिनक्षत्रा॥२५॥पुनर्वसुमृगश्रार्द्राज्येष्ठामैत्रकरास्तथा
पूर्वाषाढात्रराषाढोमूलदक्षिनचारिणः॥अश्विनीभरणीस्वातीविशाखाफाल्गुनी
द्वयो॥मघाभद्रपदाशुभंनवचोत्तरचारिणः॥२६॥कृत्तिकारोहिणीपुष्यचित्राश्रेष्ठा
चरेवती॥शतधनिष्ठाश्रवणोनवमध्यप्रचारिणानक्षत्रचरा॥भ्रमंतीदुहिशोवत्सो
मासानांचत्रिकंत्रिकं॥आदौभाद्रपदाकृत्यासचतौदिकवृष्ट्यं॥२७॥यात्राविवाहं

श्री

सिधु

संवंधं दारं च गृहं हर्म्ययोः ॥ भूपतेर्मिलनं युद्धवत्सत्याभिमुखं त्यजेत् न क्षत्रकत्तचक्रं र
त्रयं यमे ॥ श्री चाग्रोपटविधेपंचमगे त्रयं ॥ एकमादासु नक्षत्रचत्वारिचपूनर्वसो
॥ ३२ ॥ पुष्यत्रयं रसः सार्धं मयायां भानिपंचचाद्वयंद्वयचफालुज्योत्तयं हस्तैजुपंच
चाचित्रास्वात्योरेकमेकंचतुक्चद्विदेवतेत्रयं स्यादनु राधायां ज्येष्ठायां च त्रयं स्मृतं
मूलरुद्राश्वतुषु च पूर्वोवाटे तथा त्रये ॥ त्रयं चाभिजित्प्रोक्तं श्रवणं च त्रयं तथा ॥ ध
निष्ठायां च चत्वारिंशत्तशतभिषासु च ॥ द्वयंद्वयं भाद्रपदशुद्धात्रिंशदपि वांति मे ॥ ३६ ॥
इति नक्षत्रसंख्या ॥ ॥ लग्नेष्टुमेव ये सूर्यक्षेत्रपालस्य दूषणं ॥ आकाशदेव्याश्च द
तुलग्नेष्टुमेव ये ॥ द्वादशेष्टुमे भौमेशाकिनी दूषणं स्मृतं तेनैव देवी भवेदोषो सप्तमेष्टु

राम

॥ १६ ॥

दशेष्टुमे ॥ ३८ ॥ यामित्रे द्वादशे जीवे देवदोषो निगप्यते ॥ अस्त्रव्यये दैत्यपूज्यतलदेव्याश्च
दूषणं ॥ शनैश्चरेव्ये चास्त्रे दोषस्यादामवातजः ॥ यामित्रे द्वादशे राहो कुगनिज्ञातिदूष
णो ॥ ४० ॥ पितृदोषो भवेन्मेषेषु धाहानि विचरता ॥ वृषे गगनादेव्याश्च ज्वरः कुस्व
प्नेत्ररुका ॥ ४१ ॥ मिथुने च महामाया दोषो वेलाज्वरो निलः ॥ कर्के च शकिनी ॥ म
षीसहस्रौदनमौ नता ॥ सिंहजने च मप्रेतदोषो दिवा शीतज्वरो रुविः ॥ ग्रहदोषश्च
कन्यायां क्रोधा लस्यारुचिर्वा ॥ ४३ ॥ क्षेत्रपाल भवेदोषा तुले संतापपीडना ॥ वृश्चि
के नागदोषश्च ज्वालादेहकुपुडिता ॥ ४४ ॥ चोपेदेह भवेदोषो ज्वरशोकोदरग्रथा ॥

श्री
सिधु

मकरे चंदिका दोषो देह भंगो ज्यो निलः ॥ मलिन रतमः दोषश्च कुंभे दह स्य पीडनं ॥ मीने
च योगिनी दोषो ज्यो ज जाल दर्शनं ॥ ४६ ॥ व्यये धर्म तृतीये च वरुणोपग्रहो यदा ॥ ह
तो गारे जले शस्त्र तस्य दोष कुलो दुवः ॥ ४७ ॥ शनौ जल कुंभे स्त्रे गारे सूर्य स्वयं व शजः
रहो व विहृतो नष्टः शात्रि पूजादि जा च नैः ॥ स्वक्षेत्रे गो व्रजो दोषो परे क्षेत्रे पण्डितः
रात्रु क्षेत्रे शत्रु दोषो मित्रे स्वजन संभवः ॥ ४८ ॥ इति दोषालागू जानं ॥ ॥ आदित्ये च
श्विनी हस्तौ मूल पुष्यौ ज्ञात्रयं ॥ सिद्धि योगो धनिष्ठा च तिथिरप्याष्टमी तथा ॥ ५० ॥
सुयै विशाखा भरणी ज्येष्ठा मैत्रो मघा तथा ॥ चतुर्दशी द्वादशी च विहृदा सप्तमी तथा ॥

राम

॥ २० ॥

सोम पुष्यो नृगधा च श्रवणो रोहिणी मृगः नवमी दशमी वापि सिद्धि योगो प्रकीर्तिता ॥ ५१ ॥ चन्द्रे
चित्रा विशाखा च तथा वाटा द्युवधैः ॥ एकादशी तथा षष्ठी वृजनीया त्रयोदशी ॥ ५३ ॥ भौ
मे मूला श्विनी साप्या मृगश्रोत्र भादपात् ॥ सिद्धाष्टमी तृतीया च सप्तमी च त्रयोदशी ॥ नि
द्या शतभिषा द्युवधनिष्ठा पूर्व भादपात् मघा चोत्तरा वाटा च द्वितीया दशमी कुजे ॥ वृधेनु
राधा पुष्य श्रुक्तिको रोहिणी मृगः ॥ सिद्धि योगो द्वादशी च द्वितीया सप्तमी तिथिः ॥ वृधे
मूले धनिष्ठा च रेवती चाश्विनी यमः ॥ तृतीयानवमी चापि वज्रा प्रतिपदा तिथिः ॥ गुरो
पुष्यो विशाखा च मैत्रः पूषा पुनर्वसुः ॥ सिद्धि योगः पूर्णिमा च दशमी पंचमी तिथिः ॥ ५८ ॥

की

जीवेशतभिषाद्रुचरुत्तिकोत्तरफाल्गुनीविधिर्गोशुमीषहीचतुर्थीचविवर्जिताशुकेवि
त्रायमोपूषाश्रवणोभोपुनर्वसुः॥सिद्धाचैकादशीषष्टिप्रतिपदत्रयोदशी॥६०॥भा
र्गदेहिणीपुष्याज्येष्ठाश्लेषामघातथा॥द्वितीयासप्तमीचापिवर्जनीयासदावुधैः॥
शनीचगहिणीस्वातीश्रवणःपूर्वफाल्गुनीमघादचनवमीतिद्धाचतुर्थीचचतु
र्दशी॥६१॥शनीहस्तात्राष्टादशचित्राचैत्तरफाल्गुनीगोवतीचसदावर्ज्यतिथिः
षहीचसप्तमी॥इतिनवतिथिवारेषुभाभयालग्नःचरचलंस्मृतंस्वातीःपुनर्वसुश्रु
तित्रयंकरमुग्रमघापूर्वात्रितीयंभरणीतथा॥६४॥अथस्थिरविनिर्दिष्टंरोहिणीचा

राम

॥२१॥

मिष

त्रयं॥तीक्ष्णादासुरामशेषाज्येष्ठार्द्रामूलमेवच॥६५॥लघुक्षिप्रंस्मृतंपु
ष्याहस्ताश्रिन्यभिजित्ता॥मृदुमेत्रंस्मृतंचित्रानुराधारेवतीमृग॥६६॥मिश्र
साधारणंषोडशविंशत्युत्तिकातथा॥नक्षत्रेषुकर्माणिनामतुल्यानिकार
येतनक्षत्रचक्रशानिचक्रंतराकोरिलिखन्त्यत्रशानिर्भवेत्॥तनूक्षत्रंमुखे
दत्वायावन्नामनरस्यच॥६७॥तावद्विचारयेत्तत्रज्ञयंशुभमथाशुभं॥एकं
मुखंचनक्षत्रंचत्वारिदक्षिणेको॥६८॥त्रयंत्रयंपापादयोश्चवामहस्तोचतुष्ट
यपचद्दित्रयंमौलेनेत्रेगुह्यद्वयंद्वयं॥७०॥हानिरागस्येदक्षहस्तेलाभोवा

राम

सिख
सिख

मेचरोगिता॥ हृदि शोर्मलवेराज्यपादेपर्यटनंसदा॥ ७१॥ नेत्रे सुखं गुदे मृत्युश
निचक्रं विचारयेत्॥ जपपूजाद्विद्याचोभिः कल्याणं जायते सदा॥ ७२॥ ॥
रतिशनिचक्रं॥ ॥ मेघेशेनौ गुजोरुपुप्रभोसे चानुदो वृषे॥ मिथुने जायते पी
रास्यलीपूलस्थलेषु च॥ ७३॥ कर्के काश्मीरके वीधाशक्रपुस्थमृगाधिपे॥
शनैश्चोचकन्यायां मालवायतिसंक्षयं॥ ७४॥ तुलावृश्चिकचापेषु यदा
याति शनैश्चोचनवर्षति तदा मेघापृथ्वीदुर्भिक्षपीडिता॥ ७५॥ भुवि
क्षं मकरे कुंभे जायते वज्रधाशनौ॥ मीने च सर्वलोकानां दुर्भिक्षेण क्षयो भ

राम
॥ २३॥

वेत्॥ ७६॥ रतिशनिचारः॥ ॥ यत्र मासे रेवे वा जायते पंचसत्ततं॥ दुर्भि
क्षं शत्रुभगश्च तदा स्तेयमहाभयं॥ ७७॥ सोमस्य पंचवारस्युर्यत्र मासे भवं
ति हि॥ धनधान्यसमृद्धिश्च सुखं भवति सर्वदा॥ ७८॥ यत्र मासे मंगल
स्य जायते पंचवारसः॥ रक्तेन पूरिता पृथ्वी च शत्रुभंगस्तदा भवेत्॥ ७९॥ बु
धस्य पंचवारस्युर्यत्र मासे निरंतरं॥ पूजा ना सुखमत्यंतं सुर्भिक्षं च पूजाय
ते॥ ८०॥ यत्र मासे पंचवारः॥ जायते च वृहस्पतिः॥ विग्रहः पश्चिमे देशे राव
कुरुक्षेत्रे जायते॥ शुक्रस्य पंचवारस्युर्यत्र मासे निरंतरं॥ पूजा वृद्धिः शुर्भि

श्री

सिध

क्षं च सुखं तत्र प्रवर्तते ॥ ८२ ॥ शने श्वरं पंचकंद दृष्ट्वा पाताले कं पति फनि ॥ इति न
देश भंग श्वर विहारी महर्षिता ॥ ८३ ॥ इत्येत क मासे पंचवारः फले ॥ ॥ अं
गुल्यो विंशतिः सूर्य शंकुः साम च षोडशः ॥ कुजे पंचदश गुल्यो बुध वारे च तु
दशः ॥ ८४ ॥ त्रयोदश गुरो वारि द्वादशार्क ज शुक्रयोः शंकु मूल यदा क्षाय
मध्याने च प्र जायते तदा चाभिजिद रव्या च द्यौर्देव का स्मृता बुधः ॥ अत्र कार्या
णि सर्वाणि सिद्धि पाति कृतानि च ॥ ८५ ॥ जो तो भिजिति राजा स्यात्वा पारे सि
द्धि रूतमा ॥ ८६ ॥ इति अभिजिन्मुहूर्त फले ॥ ॥ अर्चवृद्धि फाल्गुन स्या

राम

॥ २४ ॥